

Samenwerken
Kaders
Beleids
Richting
Beleiden
Ontwikkelen
Toekomst doen

Samenwerken
Werken
Staf
Kaders
Teams
Ambities
Identiteit
Leren
Lezen
Ontwikkelen
Toekomst doen

ICT
Mensenwerk
Leerlingen
Medewerkers
LMT
Directie
Proces
Nieuw
Uitdaging
Belangrijk
Handhaven
Leuk
HRM

Communicatie
P&C
Secties
Visie
Nieuw
Uitdaging
Belangrijk
Handhaven
Leuk
HRM

Dedemsvaart

Ommen

Hardenberg

Examenreglement 2018-2019

vmbo
havo/vwo

Vechtdal College

Inhoudsopgave

I.	ALGEMENE BEPALINGEN	
	Artikel 1.1 Begripsbepalingen	4
	Artikel 1.2 Mandaatregeling	6
II.	ALGEMEEN DEEL	
	Artikel 2 Examenreglement	7
	Artikel 3 Toelating tot het examen	7
	Artikel 4 Afnemen examen	7
	Artikel 5 Indeling eindexamen; profielwerkstuk, praktische opdrachten, handelingsdelen	
	- havo/vwo	7
	- vmbo	8
	Artikel 6 Regels voor de gang van zaken	8
	Artikel 7 Onregelmatigheden	9
	Artikel 8 Examenprogramma	11
	Artikel 9 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten	11
III.	REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN	
	Artikel 10 Het programma van toetsing en afsluiting	13
	Artikel 11 Schoolexamen	13
	Artikel 12 Mededeling beoordeling schoolexamen	13
	Artikel 13 Beoordeling schoolexamen	14
	Artikel 14 Examendossier	14
	Artikel 15 Herkansingsregeling/herexamenregeling	14
IV.	CENTRAAL EXAMEN	
	Artikel 16 Tijdvakken en afneming centraal examen	16
	Artikel 17 Opgave kandidaten centraal examen	16
	Artikel 18 Regels omtrent het centraal examen	16
	Artikel 19 Beoordeling centraal examen	17
	Artikel 20 Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo	17
	Artikel 21 Vaststelling score en cijfer centraal examen	17
	Artikel 22 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen	18
	Artikel 23 Verhinderung centraal examen	18
V.	REKENTOETS	
	Artikel 24 Uitvoering rekentoets	19
	Artikel 25 Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen	19
	Artikel 26 Aantal toetsmogelijkheden rekentoets	19
VI	UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING	
	Artikel 27 Eindcijfer examen	21
	Artikel 28 Vaststelling uitslag	21
	Artikel 29 Uitslag	21

Artikel 30	Herkansing centraal examen	24
Artikel 31	Gezakte leerlingen of leerlingen die zijn teruggetrokken van het examen	25
Artikel 32	Diploma en cijferlijst	25
Artikel 33	Certificaten	26
Artikel 34	Duplicaten en afgifte verklaringen	26
VII. OVERIGE BEPALINGEN		
Artikel 35	Afwijkende wijze van examineren	27
Artikel 36	Gegevensverstrekking	27
Artikel 37	Bewaren examenwerk	28
Artikel 38	Spreiding voltooiing eindexamen	28
VIII. SLOTBEPALINGEN		
Artikel 39	Onvoorziene omstandigheden	29
Artikel 40	Inwerkingtreding examenreglement	29
Artikel 41	Geldigheidsduur	29
Artikel 42	Inzage	29

Eindexamenreglement voor het vwo, havo, vmbo van het Vechtdal College te Hardenberg, Dedemsvaart en Ommen

vastgesteld op grond van het Eindexamenbesluit VO.

I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

de Wet	deel I van de Wet op het voortgezet onderwijs;
onze Minister	onze minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en wat het landbouwonderwijs betreft, onze minister van Economische Zaken;
besluit	het eindexamenbesluit VO;
DUO	de Dienst Uitvoering Onderwijs, genoemd in de Wijzigingswet Wet educatie en beroepsonderwijs, enz. (oprichting Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO));
Inspectie	de Inspectie bedoeld in de Wet op het onderwijstoezicht en in artikel 113 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
het bevoegd gezag	het College van Bestuur;
de directeur	de eindverantwoordelijk directeur Hardenberg of de eindverantwoordelijk directeur Dedemsvaart/Ommen
secretaris	het personeelslid dat in de betreffende sector en/of locatie conform artikel 4 lid 2 is aangewezen als secretaris van het examen;
kandidaat	een ieder die door de directeur tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet; aan te duiden met vwo;
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet; aan te duiden met havo;
mavo	middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de Wet; aan te duiden met mavo;

vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 10 van de Wet; aan te duiden met vmbo;
school	een scholengemeenschap voor vwo, havo, mavo en vbo (vmbo);
schooljaar	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus van enig jaar en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
examinator schoolexamen	de docent die belast is met het geven van onderwijs in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt, is examinator in dat jaar;
examinator centraal examen	degene die belast is met het afnemen van het centraal examen;
gecommitteerde	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het Eindexamenbesluit, belast met het toezicht op het eindexamen of een deel ervan;
vakken	vakken, deelvakken, beroepsgerichte programma's en ander programmaonderdelen;
beroepsgerichte programma's	intrasectorale programma's en intersectorale programma's bestaan niet meer, regeling intrasectorale programma's en intersectorale programma's is m.i.v. 01-08-2016 vervallen. Het gaat nu o.a. over profielvakken en beroepsgerichte keuzevakken. (profielen)
profiel	een in artikel 10, derde lid, artikel 10b, derde lid, artikel 10d, derde lid of artikel 12, derde lid, van de Wet bedoeld profiel;
profielwerkstuk	het in artikel 5 bedoelde profielwerkstuk havo/vwo en vmbo;
praktische opdrachten	de in artikel 5 bedoelde praktische opdrachten;
handelingsdeel	het in artikel 5 bedoelde handelingsdeel;
examenreglement	de in het examenbesluit of de door de directeur vastgestelde regels voor het schoolexamen en centraal examen;

programma van toetsing en afsluiting (PTA)	omschrijving van het schoolexamen voor een of meerdere schooljaren waarvan de omschrijving moet voldoen aan de eisen gesteld in het examenbesluit;
toets	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen, een andere vorm van presentatie, of een praktische opdracht in het kader van het schoolexamen waarvoor een cijfermatige waardering wordt gegeven;
examen	een toetsing van de kennis en bekwaamheden van de kandidaat;
eindexamen	een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken;
deeleindexamen	een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
lwt	Leerwerktraject;
centraal examen	het deel van het eindexamen dat centraal wordt afgenomen volgens een door het CVE, namens de Minister, vastgesteld rooster;
schoolexamen	het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting, wordt afgenomen;
herkansing	het opnieuw deelnemen aan een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
examenprogramma	de door de minister voor de examenvakken vastgestelde examenstof of de inhoud van de door de directeur vast te stellen vakken en andere programmaonderdelen;
herexamen schoolexamen	het opnieuw afleggen van (een gedeelte van) het schoolexamen nadat dit feitelijk afgesloten is;
Staatsexamencommissie	een commissie als bedoeld in artikel 60 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
CvTE	College van Toetsen en Examens.

Artikel 1.2 Mandaatregeling

1. Het bevoegd gezag mandateert zijn in dit examenreglement genoemde rechten en plichten betreffende het schoolexamen en het centrale examen voor zover deze niet strikt bij wet zijn voorbehouden aan de directeur.
2. De directeur treedt in dezen op namens het bevoegd gezag onder wiens verantwoordelijkheid hij werkt en die hem daartoe bij dezen gemandateerd heeft.
3. De directeur kan bepaalde bevoegdheden mandateren aan een docent met speciale taak, vestigingsleider of teamleider.

II ALGEMEEN DEEL

Artikel 2 Examenreglement

Het bevoegd gezag stelt voor de school een examenreglement vast, aangepast aan de organisatie van de inrichting van het onderwijs en de begeleiding op de school. In dit reglement zijn de artikelen uit het examenbesluit en de artikelen die het Vechtdal College zelf als reglement stelt opgenomen. Het examenreglement omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen, alsmede inhoudelijke bepalingen.

Artikel 3. Toelating tot het examen

1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen, onder voorwaarden, in de gelegenheid worden gesteld aan het schoolexamen af te leggen.

Artikel 4. Afnemen examen

1. De directeur en de examinatoren nemen het examen af. Het bevoegd gezag is hiervoor verantwoordelijk.
2. De directeur wijst een van de personeelsleden aan tot secretaris van het examen.

Artikel 5. Indeling eindexamen; profielwerkstuk, praktische opdrachten, handelingsdelen

Havo/vwo

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
Het profielwerkstuk wordt beoordeeld aan de hand van Beoordelingscriteria die binnen de school worden vastgesteld en vooraf aan de leerlingen bekend zijn gemaakt.
De beoordeling wordt uitgedrukt in een cijfer, dat meetelt binnen het combinatiecijfer.
Het profielwerkstuk moet derhalve voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgerond en beoordeeld zijn.
3. Havo-leerlingen krijgen voor het vak ckv een cijfer. Dit cijfer telt mee in het combinatiecijfer.
3. Een praktische opdracht is een toetsvorm waarbij vaardigheden uit de examenprogramma's, basisvaardigheden en vakvaardigheden worden getoetst in combinatie met leerstof uit de overige exameneenheden.
Een praktische opdracht kan deel uitmaken van het schoolexamen in meer

(deel)vakken tegelijk.

Een praktische opdracht wordt beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria die van tevoren zijn vastgesteld en waarvan de leerlingen op de hoogte zijn.

4. Aan het handelingsdeel wordt voldaan door het uitvoeren van handelingsopdrachten. Handelingsopdrachten zijn opdrachten waarvan per kandidaat door de examinerator moet worden vastgesteld of deze naar behoren zijn uitgevoerd. De handelingsopdracht is afgerond nadat door de examinerator is vastgesteld dat deze naar behoren is uitgevoerd. Voor handelingsopdrachten wordt geen cijfer gegeven. Het handelingsdeel is onderdeel van het schoolexamen en moet zijn afgerond voor de kandidaat mag deelnemen aan het centraal examen.

Vmbo

5. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt. Het profielwerkstuk is onderdeel van het schoolexamen en moet derhalve zijn afgerond voor de start van het eerste tijdvak. Het wordt beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
6. Een praktische opdracht is een toetsvorm waarbij vaardigheden uit de examenprogramma's, basisvaardigheden en vakvaardigheden worden getoetst in combinatie met leerstof uit de overige exameneenheden.
Een praktische opdracht kan deel uitmaken van het schoolexamen in meer (deel)vakken tegelijk.
Een praktische opdracht wordt beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria die van tevoren zijn vastgesteld en waarvan de leerlingen op de hoogte zijn.

Artikel 6. Regels voor de gang van zaken

1. Voor alle vakken en onderdelen van het eindexamen geldt, dat alle eventuele wijzigingen tijdig aan de directeur, de betrokken examinerator of examinatoren en de betrokken kandidaat of kandidaten bekend gemaakt worden.
2. Als een kandidaat door ZIEKTE OF DOOR ANDERE OMSTANDIGHEDEN buiten zijn schuld verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen of centraal examen deel te nemen, dan moet een door de directeur in het PTA aangewezen functionaris daarvan tevoren onmiddellijk telefonisch in kennis gesteld worden in geval van ziekte met opgave van de naam van de behandelende arts indien van toepassing. Zo spoedig mogelijk moet een door de ouders getekende verklaring worden afgegeven waarin vermeld wordt: de aard van de ziekte, de naam en het adres van de arts die geraadpleegd is, of, indien het andere omstandigheden betreft, de naam en het adres van personen die informatie kunnen verschaffen.
Als er geen verklaring als eerdergenoemd kan worden afgegeven, wordt de kandidaat geacht zich zonder geldige reden aan het schoolexamen of het centraal examen te hebben onttrokken hetgeen kan leiden tot verdere uitsluiting van het schoolexamen of het centraal examen.
3. a. Een kandidaat die BUITEN ZIJN SCHULD NIET AANWEZIG kan zijn bij een van de onderdelen van het schoolexamen heeft het recht dit onderdeel in te halen. Hij pleegt daartoe binnen een week na herverschijning op school overleg met de betreffende examinerator.

- b. In gevallen waarin een kandidaat niet optimaal aan een onderdeel van het schoolexamen kan deelnemen, dient dit gemeld te worden bij de directeur VOOR DE AANVANG van het betreffende onderdeel.
- c. Een kandidaat kan te allen tijde worden verplicht een onderdeel in te halen.
- 4. Deelname aan enige toets van het eindexamen (schoolexamen) betekent, dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
- 5. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer zittingen van het centraal examen tegenwoordig te zijn, wordt hem de gelegenheid gegeven het examen te voltooien gedurende de periode van herkansing (centraal examen tweede en/of derde tijdvak).

Artikel 7. Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van (de gang van zaken bij) het examen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen. Ontzegging van de verdere deelname aan (een deel van) het schoolexamen of ongeldigverklaring van (een deel van) het schoolexamen houdt ontzegging van deelname aan het centraal examen in.
3. Het niet op tijd inleveren van de boekenlijsten (talen), scripties, werkstukken, practicumverslagen en dergelijke kan ook leiden tot maatregelen zoals genoemd in artikel 7.2. Wanneer de onregelmatigheid pas wordt ontdekt na afloop van het schoolexamen - respectievelijk centraal examen, kan de directeur:
  - a. het schoolexamen ongeldig verklaren, hetgeen tevens ontzegging van deelneming aan het centraal examen inhoudt, of
  - b. bepalen dat het (deel van het) schoolexamen slechts geldig is na een hernieuwd examen in de door hen aan te wijzen onderdelen en op de door hen te bepalen wijze, respectievelijk de kandidaat het diploma en de cijferlijst onthouden.
4. Indien het bedrog eerst na afloop van het centraal examen wordt ontdekt, onthoudt de directeur de kandidaat het diploma. Besloten kan worden een van de maatregelen zoals verwoord in 7.2. toe te passen.

Indien een andere onregelmatigheid eerst na afloop van het centraal examen wordt ontdekt, kan de directeur de kandidaat het diploma onthouden.

5. Alvorens een beslissing ingevolge 7.2, 7.3. of 7.4. wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. Een afschrift van de schriftelijke mededeling wordt verzonden naar het bevoegd gezag. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is.
6. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid.

De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur, aan het bevoegd gezag en aan de inspectie. Het secretariaat van de Commissie berust bij de school.

Adres commissie:

Commissie van Beroep voor het Examen:

Voorzitter en contactpersoon:

De heer H.H. Schoemaker

Gramsbergerweg 1

7772 CT Hardenberg

Mobiel telnr. 06-19033283

E-mailadres: h.h.schoemaker@gmail.com

De leden zijn:

De heer E.P.E. Bolt te Dedemsvaart

Hoofdvaart 34A

7701 JM Dedemsvaart

Tel.nr. 0523-613980

E-mailadres: eltjo.bolt@ziggo.nl

De heer H.A. Slettenhaar

Merelstraat 128

7731 XE Ommen

Tel.nr. 0529-452559

E-mailadres: haslettenhaar1@kpnmail.nl

De beslissing van de Commissie van Beroep is bindend voor alle partijen.

7. Onder een onregelmatigheid wordt in elk geval verstaan:
  - a. het op onrechtmatige wijze vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen;
  - b. het tijdens het schoolexamen en/of centraal examen bij zich hebben van middelen die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben, dan wel van andere middelen die de uitslag kunnen beïnvloeden, zonder dat dit blijkens de omschrijving in het programma van toetsing en afsluiting is toegestaan;
  - c. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met een andere kandidaat of met een andere persoon buiten de examenzaal zonder uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder op het examen;
  - d. het frauderen, waaronder spieken, het plegen van plagiaat (onrechtmatige toe-eigening van geestesvoortbrengselen van een ander) tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen;
  - e. het zonder geldige reden, ter beoordeling van de directeur, afwezig zijn gedurende een toets van het schoolexamen c.q. een toets van het centraal examen, waaronder begrepen het zonder (tijds)bericht afwezig zijn bij een toets;
  - f. het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk, zoals handelingsdelen, praktische opdrachten, profielwerkstukken en dergelijke, dat buiten het kader van een toets van het schoolexamen valt, maar wel deel uitmaakt van het schoolexamen zonder dat er naar het oordeel van de directeur sprake is van overmacht.

Artikel 8. Examenprogramma

1. De Minister van OC&W stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken en andere programmaonderdelen die onderdeel zijn van het examen, voor elk van de onderwijssoorten, examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
  - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder examenvak;
  - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt;
  - c. het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen.
Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De examenprogramma's voor zover het betreft leerwegen in het vmbo kunnen voorzien in differentiaties waaruit de leerling een keuze maakt.

Artikel 9. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Voor wie niet als leerling is

ingeschreven, geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen tot het examen in die vakken toelaat.

2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste tezamen een examen vormen.
3. Het bevoegd gezag beslist, welke in artikel 8, derde lid, bedoelde differentiaties worden aangeboden.
4. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op kandidaten die deeleind-examen afleggen.

III REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN

Artikel 10. Het programma van toetsing en afsluiting

1. De directeur stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de herkansing daaronder begrepen, de wijze van herkansing van (onderdelen van) het schoolexamen en indien van toepassing het herexamen van het schoolexamen, alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur jaarlijks vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie. Het programma van toetsing en afsluiting wordt vóór 1 oktober verstrekt aan de kandidaten; het examenreglement ligt ter inzage bij de secretaris.

Artikel 11. Schoolexamen

1. De directeur bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 16.
2. De directeur kan in afwijking van de tweede volzin van lid 1 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
3. In afwijking van lid 1, tweede volzin geldt voor het vmbo dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk uiterlijk moeten zijn afgesloten voor aanvang van het CE. De directeur die afwijkt van de tweede volzin van lid 1 zendt de met het schoolexamen en het profielwerkstuk behaalde resultaten zo spoedig mogelijk aan de inspectie.
4. Schoolexamens worden met de pen gemaakt, met uitzondering van grafieken, tabellen en dergelijke. Digitaal gemaakte toetsen worden geprint. De vakdocent meldt tijdig aan de kandidaat welke hulpmiddelen zijn toegestaan bij een schoolexamen.

Artikel 12. Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het centraal examen maakt de directeur op een nader vast te stellen tijdstip aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
  - a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen en de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
  - b. de beoordeling van het profielwerkstuk vmbo of het profielwerkstuk havo/vwo.

Artikel 13. Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer voor het schoolexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 (zie hiertoe artikel 23 lid 3). Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de genoemde cijfers van 1 tot en met 10 gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
2. Indien het cijfer voor het schoolexamen van enig vak wordt samengesteld uit meer dan 1 deelcijfer, komt het schoolexamencijfer tot stand door het bepalen van het rekenkundig gemiddelde van de deelcijfers, in voorkomende gevallen afgerond op het naastliggende hogere getal in 1 decimaal.
Voorbeeld: rekenkundig gemiddelde van 6,44 wordt 6,4; rekenkundig gemiddelde van 6,45 wordt 6,5.
3. In afwijking van lid 1 worden in het havo en vwo het deelvak culturele en kunstzinnige vorming 1 en het deelvak lichamelijke opvoeding 1 uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijkend uit het examendossier. De eerste en tweede volzin zijn van overeenkomstige toepassing op de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elke leerweg in het vmbo.
4. Het profielwerkstuk havo/vwo wordt beoordeeld met een cijfer dat bijdraagt aan de totstandkoming van het combinatiecijfer.
5. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
6. Als de kandidaat het met een cijfer niet eens is, dan kan de kandidaat daartegen na overleg met de betreffende docent binnen een week na het bekend worden van het cijfer in beroep gaan bij de examensecretaris. Deze handelt namens de directeur waarbij overleg plaatsvindt tussen de directeur, de teamleider en minstens twee docenten.

Artikel 14. Examendossier

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de school gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid van het Inrichtingsbesluit W.V.O. of artikel 26i, tweede lid van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

Artikel 15. Herkansingsregeling/herexamenregeling

1. De directeur stelt een herkansingsregeling voor afzonderlijke toetsen van het schoolexamen en een regeling voor het eventuele herexamen van het volledige schoolexamen van een vak vast. Deze regelingen maken deel uit van het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. De directeur kan bepalen dat de kandidaat die examen of deexamen aflegt, het schoolexamen voor één of meer vakken waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen. De directeur verleent dit recht in elk geval voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen van het vmbo, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft be-

haald lager dan 6. Het herexamen omvat door de directeur aangegeven onderdelen van het examenprogramma.

3. De directeur stelt vast hoe het cijfer van het in het tweede lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

IV CENTRAAL EXAMEN

Artikel 16. Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de Staatsexamencommissie.
4. Onze minister kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het eindexamen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door de Staatsexamencommissie.
5. Het rekenexamen wordt door de school op een nader vast te stellen moment afgenomen.

Artikel 17. Opgave kandidaten centraal examen

1. De directeur deelt jaarlijks vóór 15 oktober aan DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs), mee hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.
2. De directeur zendt jaarlijks ten minste drie dagen voor de aanvang van de centrale examens in het eerste tijdvak aan de inspectie een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en waarop is aangegeven welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald. Voor de aanvang van het tweede tijdvak worden een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door de kandidaten behaalde cijfers, de, voor zover van toepassing, alsnog behaalde cijfers voor het schoolexamen, alsmede een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat centraal examen zal afleggen, aan de inspectie gezonden.

Artikel 18. Regels omtrent het centraal examen

1. De directeur zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. De CvTE kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan van welke aard dan ook, uitgezonderd door de CvTE vastgestelde errata.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
6. De aan de kandidaat voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
7. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van één of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij een van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en

de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.

8. De centrale examens, niet zijnde digitale examens, worden met de pen gemaakt met uitzondering van grafieken, tabellen en dergelijke.
9. De kandidaat ontvangt tijdig een examenboekje waarin de toegestane hulpmiddelen per vak vermeld worden.

Artikel 19. Beoordeling centraal examen

1. De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen voor de centrale examens toe.
De examinerator drukt zijn beoordeling uit in een score volgens de daartoe door de CvTE vastgestelde regels en zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
2. De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld toekomen aan de betrokken gecommiteerde.
3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de cijfers, bedoeld in het eerste lid, toe.

Artikel 20. Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het praktische gedeelte van een centraal examen van een eindexamen vmbo de examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de praktijkopgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door de CvTE gegeven richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 19 bedoelde beoordelingsnormen toe.
De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 19. De examinerator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.
2. De directeur wijst een tweede examinerator aan, die controleert of het examen en de beoordeling daarvan objectief en conform de richtlijnen hebben plaatsgevonden. De examinerator beoordeelt het resultaat van de praktijkopgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De directeur overhandigt de tweede examinerator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 21. Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde of de tweede examinerator stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht,

wordt hiervan melding gemaakt aan de Inspectie. De Inspectie kan een derde, onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in het eerste lid bedoelde score en door de CvTE vastgestelde regels voor omzetting van scores in cijfers.

Artikel 22. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor één of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt de centrale examencommissie nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 23. Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de desbetreffende Staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 31, eerste, tweede dan wel derde lid en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de Staatsexamencommissie het resultaat mee aan de directeur.

V. REKENTOETS

Artikel 24. Uitvoering rekentoets

1. Het College voor toetsen en examens stelt regels voor de uitvoering van de rekentoets. Het College voor toetsen en examens stelt in ieder geval een regeling vast voor de uitvoering van de correctie voor zover de rekentoets bestaat uit open vragen.
2. De regeling, bedoeld in het eerste lid, treedt slechts in werking na goedkeuring door onze Minister. Onze Minister kan zijn goedkeuring onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
3. Met inachtneming van de [artikelen 23, zevende lid, 24, zevende lid](#), en [25, vijfde lid](#) uit het eindexamenbesluit VO worden de beoordelingsnormen, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens](#) bij de beoordeling van de rekentoets toegepast.
4. De rekentoets wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar.
5. Het College voor toetsen en examens kan bij regeling bepalen dat de rekentoets niet onder toezicht van een of meer gecommiteerden staat.
6. [Artikel 43](#) en [artikel 44](#) uit het eindexamenbesluit VO zijn van overeenkomstige toepassing.
7. Indien de leerling de rekentoets heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en niet is bevorderd tot het laatste leerjaar, vervallen de met de rekentoets behaalde resultaten. In afwijking hiervan kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar van het vwo deelneemt aan het laatste leerjaar van het havo en de leerling die na het voorlaatste leerjaar van het havo deelneemt aan het laatste leerjaar van één van de leerwegen van het vmbo, het op het vwo respectievelijk havo behaalde cijfer voor de rekentoets behouden. In afwijking van de eerste volzin kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar van een leerweg in het vmbo deelneemt aan het laatste leerjaar van een andere leerweg in het vmbo, het cijfer behouden dat in de eerstbedoelde leerweg is behaald voor de rekentoets.

Artikel 25. Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen

1. Er is een rekentoets ER waarbij de opgaven zijn aangepast voor kandidaten met ernstige rekenproblemen.
2. Het bevoegd gezag informeert een kandidaat tijdig voor de eerste gelegenheid over de mogelijkheid van het afleggen van de rekentoets ER, alsmede over de mogelijke gevolgen voor doorstroom naar het vervolgonderwijs of voor de arbeidsmarkt.
3. Op verzoek van een kandidaat verleent de directeur toestemming voor het afleggen van de rekentoets ER, indien de kandidaat aantoonbaar ernstige problemen heeft met de beheersing van de vereiste rekenvaardigheden.
4. Er is in ieder geval sprake van aantoonbare ernstige rekenproblemen indien de kandidaat:
  - a. zich heeft ingespannen de vereiste rekenvaardigheden te leren;
  - b. daarbij gebruik heeft gemaakt van de door de school geboden extra ondersteuning; en
  - c. hij desondanks aanhoudend onvoldoende resultaten laat zien.

Artikel 26. Aantal toetsmogelijkheden rekentoets

1. De kandidaat wordt binnen de periode waarin de rekentoets wordt afgenomen, bedoeld in [artikel 46, vierde lid](#) van het eindexamenbesluit VO viermaal in de

- gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen, met dien verstande dat de eerste mogelijkheid in het voorlaatste leerjaar wordt geboden.
2. Indien de kandidaat in één leerjaar examen doet, wordt in afwijking van het eerste lid een kandidaat driemaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen.
  3. De kandidaat stelt het bevoegd gezag voor een door het bevoegd gezag te bepalen dag en tijdstip er schriftelijk van in kennis dat hij gebruik maakt van de tweede, derde dan wel vierde gelegenheid, bedoeld in het eerste en tweede lid.
  4. Het bevoegd gezag kan bij de tweede, derde of vierde gelegenheid een kandidaat alsnog in de gelegenheid stellen, gebruik te maken van de rekentoets ER of van de mogelijkheid tot het afleggen van de rekentoets op een hoger niveau, bedoeld in [artikelen 13, tweede lid, 22, tweede lid, 23, zesde lid, 24, vijfde lid, of 25, vijfde lid](#) van het eindexamenbesluit VO.
  5. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER of van de mogelijkheid tot het afleggen van de rekentoets op een hoger niveau, bedoeld in de [artikelen 13, tweede lid, 22, tweede lid, 23, zesde lid, 24, vijfde lid, of 25, vijfde lid](#) van het eindexamenbesluit VO stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid bij de tweede, derde of vierde gelegenheid, de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van [artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens](#) is vastgesteld voor de schoolsoort of leerweg waarin hij eindexamen doet.
  6. Na afloop van een rekentoets wordt het cijfer van de toets schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt, in voorkomend geval onder vermelding van het aantal nog resterende gelegenheden om de toets af te leggen.

VI UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 27. Eindcijfer examen

1. Het eindcijfer voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Van de cijfers die zijn behaald bij de gelegenheden om de rekentoets af te leggen, bedoeld in artikel 51a van de wet, geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer voor de rekentoets.
5. In afwijking van het vierde lid bepaalt de directeur in overleg met de kandidaat die gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER of van meerdere gelegenheden om de rekentoets af te leggen en gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid, bedoeld in [artikel 51a, vierde of vijfde lid](#) van de wet, welk van de voor de rekentoets behaalde cijfers geldt als eindcijfer.

Artikel 28. Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het examen stellen in geval van een examen de uitslag vast met inachtneming van artikel 24.
2. De uitslag luidt "geslaagd voor het examen" of "afgewezen voor het examen".
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de secretaris van het examen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 29. Uitslag

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij:
    - de rekentoets gemaakt heeft, waarbij het resultaat van de rekentoets niet bij de bepaling van de uitslag wordt betrokken
    - voor het vak Nederlandse taal het eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of

- voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
  - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
  - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald; en
  - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in [artikel 25](#) van de wet niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 25 van de wet, eerste lid, onderdeel d, vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
  3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
  4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
  5. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
  6. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in [artikel 10b1 van de wet](#) geslaagd indien hij minimaal voor zowel het vak Nederlands als voor het beroepsgerichte programma ten minste het cijfer 6 behaald heeft. Daarnaast moet de rekentoets gemaakt zijn waarbij het resultaat van de rekentoets niet bij de bepaling van de uitslag wordt betrokken.
  7. Voor de kandidaat die niet in een profielvak maar in een (inter)sectoraal vak examen doet, is geslaagd indien hij:
    - a. voor alle examenvakken het eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, of
    - b. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
    - c. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
    - d. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.

- Voor a, b en c geldt dat het eindcijfer van het beroepsgerichte programma in de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg wordt meegerekend als twee eindcijfers.
- e. Het gemiddelde centraal examencijfer (van alle ce-vakken) moet onafgerond een 5,5 of hoger zijn.
  - f. Het eindcijfer voor Nederlands mag niet lager zijn dan het cijfer 5,
  - g. De rekentoets moet zijn gemaakt, waarbij het resultaat van de rekentoets niet bij de bepaling van de uitslag wordt betrokken.
  - h. Voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel en in de gemengde en de theoretische leerweg voor het profielwerkstuk moet de kwalificatie "voldoende" of "goed" zijn behaald.
  - i. Voor het diploma leerwerktraject van de basisberoepsgerichte leerweg vmbo dient minimaal voor zowel het vak Nederlands als voor een beroepsgericht programma ten minste het cijfer 6 te worden behaald. Daarnaast moet de rekentoets zijn gemaakt waarbij het resultaat van de rekentoets niet bij de bepaling van de uitslag wordt betrokken.
8. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd
- a. indien hij:
    - 1. voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, of
    - 2. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer behaald heeft, of
    - 3. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6.0 bedraagt, dan wel
    - 4. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6.0 bedraagt.
  - b. indien geen van de eindcijfers van onderdelen, genoemd in het vierde lid, lager is dan 4 en
  - c. Indien de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'
  - d. Het gemiddelde van alle cijfers van het centraal examen moet onafgerond een 5,5 of hoger zijn.
  - e. Het eindcijfer voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde mag maximaal een onvoldoende bevatten. Deze onvoldoende mag niet lager zijn dan het cijfer 5.
  - f. g. Voor de rekentoets in de havo en vwo geldt dat de rekentoets gemaakt moet zijn. Het cijfer telt niet mee bij het bepalen van de uitslag.

9. Bij de uitslagbepaling volgens het tweede lid wordt het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer en het profielwerkstuk. De directeur kan daaraan toevoegen:
  - a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne vreemde talen, met dien verstande dat indien de directeur daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur.
  - b. klassieke culturele vorming, met dien verstande dat indien de directeur daartoe niet besluit, klassieke culturele vorming voor bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van Latijnse taal en literatuur en Griekse taal en literatuur;
  - c. algemene natuurwetenschappen in het havo
  - d. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien de directeur daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 11, eerste lid, onder c, artikel 12, eerste lid, onder c of artikel 13, eerste lid, onder c, van de wet.

Artikel 30. Herkansing centraal examen

1. Elke kandidaat heeft het recht voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd in het tweede tijdvak of indien artikel 23, lid 2 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.
2. Elke kandidaat in de beroepsgerichte leerwegen heeft daarnaast het recht op herkansing van het centraal praktisch examen of het Centraal Schriftelijk en Praktijk Examen (CSPE).
3. De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur voor een door de directeur te bepalen dag en tijdstip.
4. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 24 en wordt schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 31. Gezakte leerlingen of leerlingen die zijn teruggetrokken van het examen

Gezakte leerlingen of leerlingen die zijn teruggetrokken van het examen en die het volgende schooljaar opnieuw eindexamen afleggen aan de eigen school, moeten het volledige centraal examen doen. In principe vervallen de in het examenjaar behaalde resultaten van het SE tenzij de directeur van de betreffende locatie anders besluit.

Artikel 32. Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen, de cijfers voor het centraal examen en het cijfer van de rekentoets (met uitzondering van basis en LWT),
  - b. de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk havo/vwo, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk havo/vwo,
  - c. het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
  - d. de beoordeling van de deelvakken culturele en kunstzinnige vorming 1 en lichamelijke opvoeding 1 in vwo en havo,
  - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in het vmbo,
  - f. volgens welke differentiatie als bedoeld in artikel 8, derde lid, is geëxamineerd,
  - g. de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
  - h. de uitslag van het examen.
  - i. Voor basis en LWT geldt dat op een aparte bijlage bij de cijferlijst het resultaat van de rekentoets is vermeld.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het examen geslaagde kandidaat een diploma uit waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma v.m.b.o. is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een examen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
5. De directeur reikt aan de kandidaat van een school, die met goed gevolg het examen vmbo in de gemengde leerweg heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in een extra algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan artikel 25 voor zover het betreft de theoretische leerweg, op diens verzoek het diploma vmbo in de theoretische leerweg uit.
6. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst, behalve in geval van vrijstellingen als bedoeld in artikel 9 van het eindexamenbesluit en 10 van het Staatsexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-2000, die wel leiden tot vermelding van een cijfer.

Artikel 33. Certificaten

De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop staat vermeld:

1. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
2. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met "goed" of "voldoende".

Artikel 34. Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, cijferlijsten worden niet verstrekt. Gewaarmerkte kopieën worden op verzoek wel verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door DUO worden verstrekt.

VII OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 35. Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur, in overleg met het CvTE, de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - c. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - d. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover in de onder a. genoemde deskundigenverklaring daartoe een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen in die deskundigenverklaring.
3. Ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, kan worden afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het besluit.

Deze afwijking kan betrekking hebben op het vak Nederlandse taal en letterkunde, het vak Nederlandse taal of enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

De afwijking kan, voor zover ze het centraal examen betreft, slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
4. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 36. Gegevensverstrekking

Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt de directeur aan DUO en aan de Inspectie een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:

- a. het profiel of de profielen dan wel de leerweg waarop het examen betrekking heeft; de vakken waarin examen is afgelegd;
- b. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk in het vwo of havo betrekking heeft en de beoordeling en het thema van het profielwerkstuk in het vmbo;
- c. de cijfers van het centraal examen;
- d. de eindcijfers;
- e. de uitslag van het eindexamen.
- f. De rekentoets waarvoor het eindcijfer is vastgesteld met het bijbehorende niveau, alsmede of gebruik is gemaakt van de rekentoets ER.

Artikel 37. Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten en de lijst, bedoeld in artikel 32, worden gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de directeur en de secretaris van het examen ondertekend exemplaar van de lijst, zoals bedoeld in artikel 32 wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Het werk van het schoolexamen der kandidaten wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag van het centraal examen bewaard door de vakdocent.

Artikel 38. Spreiding voltooiing eindexamen

1. De directeur kan, de inspectie gehoord hebbend, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken examenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd.
2. De directeur geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de directeur afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 27, eerste tot en met vierde lid is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt de directeur aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 32 a tot en met e.
5. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 25.

VIII SLOTBEPALINGEN

Artikel 39. Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

Artikel 40. Inwerkingtreding examenreglement

1. Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2018.

Artikel 41. Geldigheidsduur

1. Dit reglement heeft een geldigheidsduur van 2 jaren. Deze duur wordt telkens stilzwijgend met een periode van 2 jaren verlengd.
2. Indien daarvoor aanleiding is, kan de centrale directie het reglement tussentijds wijzigen.

Artikel 42. Inzage

Het examenreglement is voor elke kandidaat en zijn ouders ter inzage bij de directeur en wordt op aanvraag verstrekt.

Opmerking:

Daar waar over ouders wordt gesproken kan gelezen worden: "ouders/verzorgers".